דרשוני כרך א — ויהי בחצי הלילה

ויהי בחצי הלילהבתי תוספת על נשים | יעל לוין

ברית הבטחת את ראש האמהות לילהמובלת לבית-פרעה ולאבימלך הצלת לילהמשולת שושנה יעצה להחליף הברכות בלילהויהי בחצי הלילה

צעקה היולדת והכית ראשית אונים לילהבכורה מלטת לאי כבה נרה בלילההדסה עסוקה היתה בסעודתו של המן בלילהויהי בחצי הלילה

מדרש זה פורסם לראשונה בתוך: יעל לוין, מדרשי בתיה בת פרעה, ירושלים תשס"ד, עמ' 54-5ובתוך: עליזה לביא, תפילת נשים – פסיפס נשי של תפילות וסיפורים, תל אביב, 2005 ,עמ' 191.

ברית הבטחת את ראש האמהות לילה – זו שרה. על פי רבינו מנחם ב"ר שלמה, מדרש שכל טוב, בראשית טו. ראש האמהות – על פי בראשית רבתי כג, א. מובלת לבית-פרעה ולאבימלך הצלת לילה – על פי פרקי דרבי אליעזר, כו. במקורות הספרות המדרשית לא נזכר מפורשות כי לקיחתה של שרה לאבימלך אירעה בליל פסח, אולם נראה כי עניין זה נלמד בגזרה שווה מסיפור ירידתם של אברהם ושרה מצריימה. ראו מחזור פסח, מהדורת י' פרנקל (עמ' 26) משולת שושנה יעצה להחליף הברכות בלי לה – זו רבקה. על פי פרקי דרבי אליעזר, לא. משולת שושנה – על פי מחזור סוכות [מהדורת גולדשמידט ופרנקל], עמ' 107 .צעקה היולדת והכית ראשית אונים לי לה – זו רחל בת בנו של משותלח [נוסח אחר – מתושלח]. על פי פרקי דרבי אליעזר, מז. ראשית אונים – על פי תהלים עא, נא. והשוו תהלים קה, לו. בכורה מלטת לא יכבה נרה בלילה – זו בתיה בת פרעה. על פי פסיקתא דרב כהנא, ויהי בחצי הלילה, ז. הדסה עסוקה היתה בסעודתו של המן בלילה – זו אסתר, על פי 'מדרש פנים אחרים', ספרי דאגדתא על מגלת אסתר, נוסח ב, פרשה ו.